

RAPORT SEMESTRIAL DE PROGRES

August, 2021

**PROIECTUL AGRICULTURA
COMPETITIVĂ ÎN MOLDOVA
(MAC-P)**

Rezultate atinse în semestrul I/2021

CUPRINS

Componenta A: ÎMBUNĂȚIREA MANAGEMENTULUI SIGURANȚEI ALIMENTARE	4
Sub-componenta 1.1: Suport instituțional și de reglementare.....	5
Sub-componenta 1.2: Îmbunătățiri tehnice pentru managementul siguranței alimentelor	5
A TREIA FINANȚARE ADIȚIONALĂ - GESTIONAREA SUB-PRODUSELOR DE ORIGINE ANIMALĂ.....	9
Componenta B: FACILITAREA ACCESULUI LA PIEȚELE DE DESFACERE	12
Sub-componenta 2.1: Suport pentru dezvoltarea afacerilor	13
Sub-componenta 2.2: Suport investițional pentru dezvoltarea tehnologiilor post-recoltă	21
A PATRA FINANȚARE ADIȚIONALĂ ÎN VALOARE DE 3.105 MILIOANE DOLARI SUA DIN SURSE GEF PENTRU PROIECTUL AGRICULTURA COMPETITIVĂ ÎN MOLDOVA	23

Obiective, componente, indicatori

Proiectul Agricultura Competitivă contribuie la realizarea modelului de creștere economică bazat pe investiții, inovare și competitivitate. Proiectul sprijină acțiunile ample de reformă ale programului care vizează creșterea competitivității la export, atragerea de investiții și realizarea integrării comerciale mai strânse cu UE. În special, proiectul sprijină agenda de reformă a Guvernului în domeniul siguranței și calității alimentelor, eforturile de îmbunătățire a oportunităților de piață pentru agricultori prin suport investițional (pentru modernizarea infrastructurii post-recoltare) și sprijin pentru dezvoltarea instituțională (crearea și consolidarea grupurilor de producători), precum și eforturile de a integra utilizarea de bune practici agricole și de management durabil al terenurilor.

Obiectivul de dezvoltare al proiectului (ODP) vizează sporirea competitivității sectorului agroalimentar al țării prin susținerea modernizării sistemului de management al siguranței alimentelor; facilitarea accesului producătorilor agricoli la piețe și integrarea practicilor agricole de mediu și a celor de management durabil al terenurilor. ODP va fi realizat prin activități care vizează: (i) consolidarea capacității țării de a gestiona agenda din ce în ce mai complexă privind siguranța alimentelor; (ii) îmbunătățirea infrastructurii și creșterea nivelului de organizare a agricultorilor și (iii) promovarea adoptării de practici agronomice durabile de către fermieri și un răspuns consolidat al autorităților la provocările de degradare a solului.

COMPONENTELE PROIECTULUI:

COMPONENTA 1: CONSOLIDAREA MANAGEMENTULUI SIGURANȚEI ALIMENTELOR

Sub-componenta 1.1.: Suport instituțional și de reglementare

Sub-componenta 1.2.: Îmbunătățiri tehnice ale ANSA¹

COMPONENTA 2: SPORIREA POTENȚIALULUI DE ACCES LA PIEȚE

Sub-componenta 2.1.: Sprijin la dezvoltarea afacerilor pentru parteneriate productive

Sub-componenta 2.2.: Sprijin investițional pentru tehnologiile post-recoltare.

COMPONENTA 3: SPORIREA PRODUCTIVITĂȚII PRIN INTERMEDIUL MANAGEMENTULUI DURABIL AL TERENURILOR

Sub-componenta 3.1.: Consolidarea capacității pentru MDT²

Sub-componenta 3.2.: Sprijinul financiar și investițiile pentru MDT.

Sub-componenta 3.3.: Sprijin pentru reabilitarea fâșiilor de prevenire a eroziunii.

COMPONENTA 4: SUPTOR PENTRU IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Proiectul este implementat prin intermediul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. UCIMPA acordă suport fiduciar pentru MADRM și facilitează implementarea proiectului și monitorizarea rezultatelor. AIPA este agenția fiduciară responsabilă de debursări, management financiar și monitorizarea implementării programelor de granturi în cadrul MAC-P.

COMPONENTA 5: COMPENSAȚII PENTRU SUSȚINEREA VÂNZĂRILOR

Termenul de implementare a proiectului este 31 decembrie 2024.

¹ Agenția Națională de Siguranță Alimentară

² Managementul Durabil al Terenurilor

Componenta A: ÎMBUNĂȚIREA MANAGEMENTULUI SIGURANȚEI ALIMENTARE

Bugetul estimativ planificat până la 30 iunie 2022	11 796 000 USD
Absorbiți la 30 iunie 2021	12 483 086 USD

Indicatorii intermediari de rezultate

	Referință	Situația la 30 iunie 2021	Țintă 30 iunie 2022	Comentarii
Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este funcțională	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor nu este funcțională	-	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este funcțională	Indicator atins
Lucrările de reabilitare a clădirii finalizate	Clădirea repartizată pentru agenție are nevoie de lucrări de reabilitare	-	Structură solidă din punct de vedere fizic, capabilă să găzduiască 400 angajați	Lucrările de proiectare și reconstrucție a sediului ANSA au fost finalizate. Indicator atins
Echipamentul de birou, comunicații și tehnică de calcul furnizată și funcțională	Echipament de birou, comunicații și tehnică de calcul fie nu este prezent sau este învechit	-	Mijloace tehnice moderne la dispoziția personalului agenției pentru realizarea responsabilităților de funcție	Specificările tehnice pentru mobilă elaborate. Licitarea a avut loc. Mobila a fost livrată.
Pachet de programe integrat elaborat și instalat	Nu există sisteme IT moderne	-	Sisteme IT care permit integrarea pe verticală și pe orizontală a proceselor de management ale agenției	Sistemele Informaționale elaborate și transmise către beneficiar.
Reabilitarea laboratoarelor vizate încheiată	Starea actuală a laboratoarelor vizate necesită extindere și/sau reabilitare moderată	-	Reabilitarea laboratoarelor încheiată	Lucrările de construcție au fost finalizate. Echipamentul și mobilierul pentru laboratoarele din Bălți și Cahul a fost livrat
Laboratoarele vizate sunt echipate, personalul instruit	Laboratoarele vizate necesită echipamente suplimentare și instruire a personalului pentru a deveni centre de excelență care aspiră la acreditare internațională	-	Laboratoarele echipate, personalul instruit	Laboratoarele Siguranța Alimentelor și Sănătatea animalelor din cadrul CRDV au fost acreditate.
Puncte de inspecție la frontieră funcționale	Nu există puncte de inspecție la frontieră	A fost decisă construcția suplimentară a 1 PIF Sculeni. În trim.II/2021 lucrările de construcție au fost finalizate.	4 puncte de inspecție la frontieră funcționale	Patru puncte de inspecție la frontieră sunt operaționale

Indicatori ai rezultatelor, descrierea rezultatelor obținute, promovarea, crearea afacerilor, finanțare, M&E, suport post – creare, lecțiile învățate, concluziile, recomandările

Sub-componenta 1.1: Suport instituțional și de reglementare

MONITORIZAREA LUCRĂRILOR DE CONSTRUCȚIE

În perioada de raportare Consultantul a monitorizat compania care efectuează lucrările de construcție la PIF Sculeni și laboratorul din Bălți inclusiv prin vizite în teritoriu. De asemenea, a pregătit actele necesare pentru recepția la terminarea lucrărilor la PIF Sculeni.

Sub-componenta 1.2: Îmbunătățiri tehnice pentru managementul siguranței alimentelor

EFFECTUAREA UNOR MODIFICĂRI TEHNOLOGICE ALE LABORATORULUI DE ÎNCERCĂRI CALITATEA ȘI SĂNĂTATE PLANTELOR, FURAJELOR ȘI PRODUSELOR ALIMENTARE BĂLȚI

În luna septembrie 2020 la laboratorul din Bălți a avut loc o ședință de lucru comună cu reprezentanții ANSA și CRDV, în cadrul căreia s-a decis modificarea parțială a destinației laboratorului pentru utilizarea mai eficientă a acestuia. Astfel, în vederea amplasării echipamentului conform fluxului nou stabilit, a apărut necesitatea efectuării unor modificări constructive în cadrul laboratorului respectiv. În luna octombrie 2020 au fost pregătite listele de lucrări care urmează a fi îndeplinite pentru a fi posibilă instalarea echipamentului și utilizarea laboratorului conform destinației noi. Astfel, în luna noiembrie 2020 a fost organizată o licitație pentru selectarea companiei de construcții care va efectua lucrările de construcție necesare pentru finalizarea instalării echipamentului și modificării la construcția laboratorului, pentru a corespunde cerințelor:

- Standardul ISO 17025 "Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercare și etalonare", conform căruia urmează a fi acreditat laboratorul;
- standardului SM SR EN ISO 7218 "Reguli generale pentru examenele microbiologice";
- EURACHEM -2013 "Acreditarea Laboratoarelor microbiologice";
- Ghidului Național de biosiguranță pentru laboratoare, 2011.

În urma evaluării a fost decisă acordarea contractului companiei Acar – Construct SRL. Contractul a fost semnat în ianuarie 2021. În luna februarie 2021 au demarat lucrările. În luna iunie toate lucrările au fost finalizate (în afară de unele, legate de acoperiș, care din motive meteorologice (ploi), nu au fost posibile de finalizat).

PROCURAREA ECHIPAMENTULUI PENTRU LABORATORUL DE ÎNCERCĂRI CALITATEA ȘI SĂNĂTATEA PLANTELOR, FURAJELOR ȘI PRODUSELOR ALIMENTARE BĂLȚI

Licitația internațională a avut loc în 2019. În perioada anului 2020 echipamentul a fost livrat. Din motiv că în unele locații lipsește personalul care conform contractului trebuie instruit, a fost necesar de semnat un amendament cu companiile relevante, astfel încât termenul de instruire să fie prelungit pentru perioada în care va fi posibilă angajarea și instruirea personalului.

În luna decembrie 2020 conducerea ANSA a venit cu o solicitare pentru transferul unei părți din echipament din Bălți la laboratorul Fitosanitar Central din Chișinău. Această solicitare a fost transmisă către cele 2 companii care au livrat echipamentul. În trimestrul I 2021 transferul conform solicitării ANSA a fost efectuat. La sfârșitul trimestrului II al anului 2021 a fost finalizată transmiterea la ANSA a echipamentului.

CONSTRUCȚIA PIF-ULUI LA SCULENI

Lucrările de construcție au demarat în luna noiembrie 2020. În perioada lunii decembrie 2020 au fost efectuate lucrări de terasamente și fundații, iar în luna ianuarie 2021 aceste lucrări practic au fost finalizate. La sfârșitul lunii ianuarie 2021 de către managerul de proiect a fost aprobat noul grafic de execuție a lucrărilor. Perioada de finalizare conform graficului aprobat este 30 iunie 2021. Amendamentul cu antreprenorul a fost semnat.

În luna februarie au fost efectuate lucrări de instalare a betonului în fundații. La fel a fost pregătit și prelucrat metalul cu vopsea antifoc. În luna martie au fost finalizate lucrările de terasamente și instalată structura metalică. La fel în luna martie a fost aprobat graficul actualizat și aprobat un proces verbal privind executarea lucrărilor.

În perioada aprilie-mai au fost instalate panourile sandwich la acoperiș și pereții exteriori. Au continuat și lucrările la pereții despărțitori din interior (din cărămidă) și au fost efectuate lucrările de betonare a pardoselilor. În același timp au continuat lucrările pentru rețelele exterioare (apă, canalizare și lumină). În luna iunie au fost finalizate toate lucrările și pentru luna iulie 2021 se pregătește recepția la terminarea lucrărilor. Din motiv că nu au fost finalizate toate actele ce urmau a fi primite de ANSA (Actul ce confirmă dreptul de folosire a terenului, înregistrat la Organele Cadastrale, Certificatul ce atestă rezultatele inspectării bunului imobil de la Oficiul Cadastral, Actul de admitere de la Inspectoratul Energetic de Stat și RED NORD pentru alimentarea cu energie electrică), a fost semnat Amendamentul 3 cu prelungirea termenului până la data de 31 iulie 2021.

PROCURAREA ECHIPAMENTULUI SUPLIMENTAR PENTRU CRDV (SĂNĂTATEA ANIMALĂ ȘI SIGURANȚA ALIMENTELOR).

Din motiv că ANSA nu a identificat terenul pentru construcția PIF Otaci, a fost decisă realocarea acestor resurse financiare pentru procurarea echipamentului de laborator necesar pentru laboratorul CRDV (Sănătatea Animală și Siguranța Alimentelor). În luna decembrie 2020 din partea specialiștilor CRDV au fost primite listele cu echipamente și parțial specificările tehnice. Ulterior consultantul a ajustat specificările primite, a efectuat traducerea în limba engleză și înserarea acestor specificări în tabele pentru a fi posibilă includerea în caietul de sarcini pentru licitația internațională.

În luna decembrie s-a decis ca specificările să fie verificate de un consultant independent, după care să fie lansată licitația. A fost decisă contractarea repetată a consultantului internațional Vadims Bartkevics. Consultantul a verificat specificările în ianuarie 2021 după care varianta corectată a fost remisă către conducerea ANSA pentru aprobarea finală. La sfârșitul lunii ianuarie a fost lansată licitația internațională.

În total 15 companii și-au manifestat interesul de a participa la licitație și au solicitat setul de documente necesare. De asemenea, în aceeași perioadă, au parvenit un șir de întrebări referitoare la specificațiile tehnice și procedura de procurare de la companiile date. Răspunsurile la o parte de întrebări au fost oferite de procuriștii UCIMPA, în timp ce aspectele privind specificările tehnice au fost adresate consultantului internațional.

De menționat în acest context că resursele financiare care au fost alocate construcției a 2 PIF-uri (Sculeni și Otaci) inițial au fost destinate pentru oferirea granturilor grupurilor de producători, care fac parte din finanțările preconizate pe componenta B a Proiectului "Agricultura Competitivă din Moldova". Acest lucru a fost posibil din motivul că până la începutul anului 2020, din partea grupurilor de producători au parvenit doar 5 cereri pentru finanțarea grupurilor, din cele 8 preconizate inițial. Astfel, având în vedere riscul de a nu valorifica integral

resursele din proiect, a fost luată decizia de a realoca banii către componenta A și anume în vederea procurării echipamentului de laborator.

Cu toate acestea în luna februarie 2021 au fost depuse adițional 3 dosare pentru grupurile de producători pentru finanțare. În luna martie 2021 a apărut problema insuficienței resurselor pentru procurarea echipamentului de laborator. Astfel, din suma estimată inițial de circa 1,5 milioane \$ pentru procurarea echipamentului, au rămas circa 700 mii \$ disponibili. Ca urmare a situației create, a fost elaborat un demers în adresa ANSA cu solicitarea elaborării unei liste de echipamente de laborator, prioritare, în scopul încadrării în suma sus-menționată. Urmare a răspunsului parvenit din partea ANSA, a fost elaborat un amendament la documentele de licitație pentru echipamentul solicitat.

În luna aprilie 2021 a avut loc deschiderea ofertelor privind propunerile pentru echipamentul de laborator. Astfel au participat 6 companii din România, Italia, Turcia și Republica Moldova. Au fost primite oferte pentru toate cele 7 loturi. Ofertele tehnice au fost transmise pentru examinare experților de la CRDV și expertului internațional. În urma evaluării tehnice, experții au ajuns la concluzia că toate 7 oferte cu cel mai mic preț sunt conforme cu specificările tehnice. Procesul verbal privind evaluarea ofertelor a fost semnat. În luna iulie 2021 urmează semnarea contractelor.

PROCURAREA ECHIPAMENTULUI ȘI MOBILIERULUI PENTRU PIF-ULUI LA SCULENI.

În perioada raportată, în baza devizului tehnologic a fost elaborată lista cu echipament și mobilier necesare pentru PIF Sculeni. Lista a fost divizat în 3 loturi:

- Mobilier;
- Echipament;
- Transpalet.

Aceste liste au fost trimise către specialiștii ANSA pentru coordonare și aprobare. În baza aprobărilor primite a fost lansată licitația. În luna iulie 2021 urmează selectarea și semnarea contractului.

MONITORIZAREA DE MEDIU

În cadrul Compartimentului Suport investițional pentru reabilitarea fizică a instalațiilor și echipamentelor au fost efectuate următoarele activități:

- Monitorizarea conformării cerințelor de mediu de către părțile implicate în activitățile de proiectare și construire a *Punctului de Inspecție la Frontieră Sculeni* (beneficiar – *Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor*), planificat a fi construit pe teritoriul Postului vamal de frontieră rutier existent.

Notă: În perioada de raportare au continuat lucrările de finalizare a construcției la PIF Sculeni în conformitate cu proiectul de execuție aprobat (antreprenor Acar-Construct SRL).

- Evaluarea condițiilor de mediu a terenului selectat în comuna Maximovca pentru amplasarea Unității de Procesare a SOA.

Notă: După verificarea datelor cadastrale (Fondul național de date geospațiale), a fost stabilit că teritoriul din preajma terenului selectat este deja repartizat pentru construcții de case individuale chiar până la hotar. În acest context, consultarea cu Consiliul local Maximovca la etapa de selectare a terenului este obligatorie conform cerințelor de salvagardare.

A TREIA FINANȚARE ADIȚIONALĂ - GESTIONAREA SUB-PRODUSELOR DE ORIGINE ANIMALĂ

Bugetul estimativ planificat până în 2024	15 000 000 USD
Absorbiți la 30 iunie 2021	0 USD

Indicatori intermediari de rezultate

	Referință	Situația la - -----	Ținta 31 decembrie 2024	Comentarii
Sistemul de gestionare a sub-produselor de origine animală (SOA) elaborat și funcțional (ad-minimum Categoria 1) (Text)	Nu există sistem de gestionare SOA		Sistemul este funcțional	
Beneficiarii care oferă feedback pozitiv la acțiunile proiectului privind implicarea cetățenilor (Procentaj)	0%		70%	
Numărul femeilor care au beneficiat de informații și activități orientate pe dimensiunea de gen (Număr)	0		300	

Finanțarea adițională presupune extinderea activităților implementate în cadrul Componentei 1 a Proiectului: Îmbunătățirea managementului siguranței alimentelor, care vizează consolidarea capacităților umane, instituționale și tehnice ale sistemelor naționale de gestionare a calității și siguranței alimentelor și asigurarea conformității cadrului normativ și a componentelor sistemului cu standardele sanitare și fitosanitare (SPS) ale piețelor de export premium (în principal piețele Uniunii Europene [UE] și cele alinate la UE).

În acest scop, FA propusă ar finanța o serie de activități și investiții ce vizează instituirea unui sistem cuprinzător, în corespundere cu cerințele UE, pentru gestionarea subproduselor de origine animală (SPA) nedestinate consumului uman. De asemenea, FA va finanța și costurile aferente componentei 4: Managementul proiectului.

Totodată, FA propusă ar oferi spațiul necesar pentru implementarea unei serii de activități ce țin de evoluția situației generate de pandemia COVID-19 și impactul potențial al acesteia asupra sectorului agricol și asupra securității alimentare a țării în cadrul Componentei 5: Compensării pentru susținerea vânzărilor.

Îmbunătățirea sistemului de gestionare a subproduselor de origine animală (SOA) se va desfășura în 2 faze:

- **Faza I:** finalizarea procesului de selectare a soluției tehnice optime și a scenariului operațional pentru sistemul de gestionare a SOA prin elaborarea: (i) unui studiu de fezabilitate pentru îmbunătățirea sistemului de gestionare a SOA care să acopere diverse categorii de SOA (așa cum sunt definite în continuare în MOP); inclusiv sisteme auxiliare, de ex. registrul național al animalelor și fondul de sprijin pentru agricultură, precum și aspectele de mediu și sociale ale sistemului de gestionare a SOA; (ii)

studiul fluxului și traficului pentru a determina și optimiza, printre altele, potențialele runde de colectare, cerințele pentru amplasamente de colectare, expedierea vehiculelor etc.

- Faza II: asigurarea componentelor esențiale pentru instituirea unui sistem care ar face posibilă gestionarea SOA și infrastructura critică prin (i) elaborarea cadrului de reglementare și de operare, care ar include statutele și directivele operaționale necesare în conformitate cu Legea privind sub-produsele de origine animală; (ii) campanie de informare și sensibilizare pentru generatorii de SOA; (iii) crearea unui call centru destinat plasării comenzilor de la generatorii de SOA și facilitării coordonării în timp util a preluării și expedierii vehiculelor pentru colectarea SOA ca parte a sistemului de evidență a animalelor; (iv) proiectarea, construcția și echipamentele pentru înființarea infrastructurii de gestionare a SOA, inclusiv uzine de incinerare și/sau procesare (cu fluxuri de lucru separate pentru fiecare categorie SOA) și puncte de colectare și depozitare (inclusiv vehicule de colectare specializate).

FA propusă este bine poziționată pentru a aborda impactul pandemiei COVID-19 în fazele de răspuns pe termen mediu și lung. În primul rând, accentul pe agenda de gestionare a SOA se aliniază perfect cu elementele strategice ale programului de pregătire și răspuns strategic recent aprobat de Banca Mondială COVID-19³. Acesta din urmă subliniază abordarea universală în asigurarea sănătății publice, concentrându-se, printre altele, pe implementarea strategiilor și programelor de combatere a bolilor zoonotice. Programul susține necesitatea eradicării zoonozelor la sursa unei potențiale infecții, dar recunoaște caracterul costisitor și complexitatea sarcinii, care presupune reforme ale sistemelor de producție zootehnică, în special a celor de scară mică. De asemenea, programul stipulează că îmbunătățirea biosecurității în sectorul zootehnic și comerțul cu produse de origine animală este o strategie importantă pentru protecția împotriva efectelor dăunătoare ale bolilor la animale.

În al doilea rând, FA propusă va crea spațiul necesar pentru reactivarea potențială a Componentei 5 în vederea soluționării problemelor care ar putea apărea în lanțurile de aprovizionare cu alimente din țară, sprijinind, într-o primă fază, o evaluare a impactului COVID-19 asupra sectorului agricol. În cazul în care urmare evaluării impactului se vor constata necesități specifice care ar putea fi abordate în mod fezabil în conformitate cu FA propusă, Banca Mondială și GRM vor putea discuta opțiuni pentru restructurarea și realocarea resurselor la Componenta 5.

La data de 23 iunie 2020, a avut loc runda de negocieri, în cadrul căreia a fost examinat proiectul Acordului de Finanțare și s-au agreeat suplimentar chestiunile legate de Manualul operațional al proiectului și alte documente relevante, precum și s-a convenit asupra unor modificări pe Proiect. Părțile au convenit asupra costului Proiectului ce constituie 13,5 milioane EURO, echivalentul a 15 milioane dolari SUA.

Acordul de finanțare, în valoare de 13,5 milioane de euro, a fost semnat cu Asociația Internațională pentru Dezvoltare la 1 octombrie 2020. Ulterior, în cadrul ședinței plenare din 20 noiembrie, Parlamentul a ratificat în ambele lecturi Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare (Legea 199 din 20.11.2020, Decret prezidențial nr. 1849 din 30.11.2020).

Pe data de 25 ianuarie 2021 Banca Mondială a declarat intrat în vigoare Acordul privind cea de-a 3-a Finanțare Adițională pentru Proiectul MAC-P, confirmând astfel îndeplinirea de către Republica Moldova a tuturor procedurilor necesare în acest sens.

În luna februarie curent a demarat FAZA 1 a proiectului. Astfel, în luna februarie curent, a fost selectată și contractată compania internațională "OPERA" pentru elaborarea studiului de fezabilitate în vederea consolidării sistemului de gestionare a SOA. În acest sens, au avut loc un șir de ședințe online, în urma cărora Compania a

³Aprobat de către Consiliul Directorilor Executivi ai Băncii Mondiale la 2 aprilie 2020.

inițiat procesul de colectare a datelor, necesare pentru elaborarea studiului menționat. Totodată, luând în considerație importanța de nivel național a acestui proiect precum și deciziile ce necesită a fi luate (ex. amplasarea, modul de gestionare și proprietate etc.), a fost elaborat un demers către MADRM cu privire la solicitarea instituirii unui Comitet tehnic Interministerial de Supraveghere a implementării acestei Finanțări Adiționale, ce va cuprinde reprezentanți ai Cancelariei de Stat, Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerului Economiei și Infrastructurii, Agenției Proprietății Publice, Ministerului Finanțelor și Agenției Naționale Siguranței Alimentelor.

În perioada semestrului I, echipa de consultanți a prezentat Raportul ce se referă la Sarcina 1: Colectarea și aprecierea critică a datelor reflectate în Raportul de pre-fezabilitate. Urmare a acestuia, a fost posibilă întocmirea Planului de acțiuni pentru implementarea finanțării adiționale. Astfel, pentru semestrul II/2021 sunt planificate următoarele activități: organizarea și desfășurarea unei vizite de studii a tuturor factorilor implicați în implementarea finanțării adiționale, angajarea experților pentru auditarea legislației naționale relevante subiectului și formularea propunerilor de ajustarea a acesteia, precum și elaborarea lansarea unei Campanii de informare și conștientizare.

Componenta B: FACILITAREA ACCESULUI LA PIETELE DE DESFACERE

Buget estimativ planificat până la 30 iunie 2022	- 19 649 000 USD
Absorbiți la 30 iunie 2021	- 14 985 366 USD
Granturi debursate, conform surselor:	- 12 992 406 USD
<i>Surse IDA</i>	<i>- 11 548 532 USD</i>
<i>Surse SIDA</i>	<i>- 1 443 874 USD</i>
Asistență tehnică realizată	- 1 992 960 USD

Indicatorii intermediari de rezultate

	Referință	Situația la 30 iunie 2021	Țintă 30 iunie 2022	Comentarii
Campanie națională de sensibilizare și mobilizare pentru crearea grupurilor de producători	Grupurile de producători sunt în curs de dezvoltare pentru afacerile agricole.	0	90	Cumulativ (perioada 2013-2020) au fost realizate 212 activități de outreach. 2543 participanți. 90 - ținta nouă stabilită conform contractului de prestări servicii MACP/AF/CS/CQ-2.4. La data raportării, conform contractului sus menționat au fost realizate - 53 activități de informare (761 persoane)
Participarea femeilor în activități de outreach	0	0	40%	Cumulativ (perioada 2013-2020) – 488 femei informate (19%). Conform contractului nou – 144 femei informate (19%)
Grupuri de producători înregistrate cu suportul proiectului	0	0	45	Indicator atins. Cumulativ au fost înregistrate 64 GDP.
Dosare depuse în cadrul apelurilor de granturi	0	0	-	Cumulativ – 59** Dosare au fost depuse în cadrul apelurilor demarate **Două GdP au depus dosare în mod repetat la programul de granturi, conform prevederilor AF2
Dosare aprobate pentru porțiunea de grant	0	0	-	Cumulativ – 56 dosare au fost aprobate. **Două GdP au depus dosare în mod repetat la programul de granturi, conform prevederilor AF2
Grupuri de producători care au primit finanțare (contribuție proprie și porțiunea de grant)	0	2	43	43 de beneficiari au primit grant, din care două GdP au depus dosarele în mod repetat la programul de granturi, conform prevederilor AF2

Capacitate de exploatare a infrastructurii post-recoltă de către grupurile de producători finanțate	0	0	30 000t	35 792 tone capacitatea frigorifica efectivă finisată.
Creșterea volumului de vânzări ale membrilor grupurilor de producători	0	44.8	50%	Indicatorul este calculat anual în baza rapoartelor referitor la implementarea planurilor de recunoaștere. Conform Legii 312 rapoartele au fost prezentate la sfârșitul lunii martie 2021 pentru perioada anului 2020.

Sub-componenta 2.1: Suport pentru dezvoltarea afacerilor

SUPPORT PENTRU CREAREA GRUPURILOR DE PRODUCĂTORI

În conformitate cu Planul de acțiuni pentru perioada de raportare, au fost realizate următoarele activități, după cum urmează:

SPRIJIN PENTRU CO-FINANȚAREA GRANTULUI APROBAT ȘI SEMNAREA CONTRACTULUI DE GRANT

În perioada de raportare Consultantul a acordat sprijin la obținerea finanțării. Sprijinul a fost furnizat următoarelor GdP: "SANDIC HONEY GRUP"; "GHIDAPISGRUP"; "VERIFRUCT" și "DARURILE DACIEI" în număr de 16 om-zile. Cumulativ de la începutul contractului au fost oferite 139 om-zile de asistență pentru 14 GdP.

SPRIJIN LA PROCESUL DE IMPLEMENTARE A SUB-PROIECTELOR

În perioada de raportare Consultantul a acordat sprijin în cadrul acestui livrabil pentru 8 GdP (CASADAGROFRUCT, SANDIC HONEY GRUP, GHIDAPIS GRUP, ALMONDS COMPANY, LUXFRUCT, VERIFRUCT, DARURILE DACIEI și WALNUT LINE).

La etapa de implementare a proiectelor se află 6 grupuri de producători: Sandic Honey Group, Ghidapis-grup, Almonds Company, Walnut Line, Verifrukt și Darurile Daciei.

În Semestrul I, 2021 - C.Î. "Casad-Agrofruct" și Luxfruct și-au finalizat investițiile. Pentru CÎ Casad- Agrofruct, acest fapt este confirmat prin Procesul-verbal de recepție finală nr. 01 din 25.03.2021 (lucrările finalizate pe deplin). Astfel, comisia de recepție finală a recepționat obiectul: Depozit frigorific pentru păstrare fructe, cu numărul cadastral 6214201.224.02. Suprafața la sol a construcției 1,139 m.p. C.Î. "Casad-Agrofruct" a obținut Avizul de Recunoaștere ca Grup de Producători nr. 42 din 23 octombrie 2020. Totodată CÎ LUXFRUCT urmează pe parcursul lunii iulie să depună cerere de înregistrare la OCT a Procesului-verbal de recepție finală a depozitului frigorific.

Cumulativ de la începutul contractului a fost oferită asistență în număr de 134 om-zile pentru 12 GdP, iar în perioada de raportare – 51 om/zile.

ASISTENȚĂ TEHNICĂ SPECIALIZATĂ POST-CREARE PENTRU FIECARE GDP FINANȚAT

Conform termenilor de referință, fiecare grup de producători beneficiază de asistență tehnică specializată la etapa post-finanțare. Acest sprijin începe imediat după semnarea Contractelor de grant cu AIPA și este disponibil

pentru grupurile de producători până la finele contractului Consultantului. Prin urmare, grupurile nou create și membrii acestora beneficiază de asistență tehnică specializată în următoarele domenii:

- Gestionarea cooperativei (Managementul operațional, Managementul financiar* , Direcția executivă)
- Supravegherea și controlul activității grupului de producători
- Legislația cooperatistă
- Relațiile economice cu membrii
- Fluctuația membrilor
- Funcționarea facilităților de producție
- Probleme legate de procesul de producție al membrilor
- Legislația privind grupurile de producători
- Susținerea GdP în procedura de recunoaștere conform Legii 312
- Etc.

Un număr estimat de 20 om-zile de servicii de consultanță va fi furnizat fiecărui grup de producători nou creat în cadrul MAC-P.

În perioada de raportare Consultantul a acordat sprijin în cadrul acestui livrabil pentru 11 GdP, însumând 119 om/zile. Cumulativ de la începutul contractului a fost oferită asistență în număr de 313 om-zile pentru 17 GdP.

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII GRUPURILOR DE PRODUCĂTORI

SUPORT OPERAȚIONAL ȘI MANAGERIAL

Conform cerințelor contractuale și ale Termenilor de Referință, echipa ProEntranse prestează servicii de consultanță care să conducă la consolidarea capacității parteneriatelor productive și a grupurilor de producători, inclusiv instruire practice și demonstrative, transfer de expertiză internațională și cele mai bune practici și participare la tranzacții echitabile etc. grupurilor de producători interesate.

Stabilirea și semnarea planurilor individuale de asistență tehnică pentru GdP care va include asistență consultativă în următoarele domenii: Managerial, financiar, juridic etc. atât pentru manageri, cât și pentru membrii PG.

În perioada de raportare au fost semnate planuri individuale de asistență tehnică cu 39 GdP (din totalul de 47 care sunt pe lista de intervenții).

Furnizarea Asistenței Tehnice GdP în conformitate cu acordurile de colaborare și planurile de asistență tehnică individuale

În perioada de referință, pentru realizarea sarcinii asumate au fost utilizate diverse modalități de asistență tehnică: (i) vizite în teritoriu și discuții cu managerii și reprezentanții GdP, (ii) asistență telefonică individuală, (iii) Ședințe On-Line (Zoom -Meeting), precum și expedierea informației scrise la solicitare, mai cu seamă aceasta modalitate a fost utilizată la elaborarea sau după caz la analiza contractelor operaționale ale GdP.

Vizite în teritoriu: În perioada de referință au fost vizitate 29 din cele 47 GdP. În perioada pandemică, vizitele în teritoriu s-au dovedit a fi cele mai productive.

Asistență telefonică individuală – modalitatea de lucru utilizată de echipa ProEntranse după vizitele de informare. Acest instrument s-a dovedit a fi destul de eficient și rapid, mai cu seamă pentru concretizarea subiectelor referitoare la fiscalitate și finanțe, aspecte juridice, dar și verificarea furnizorilor de input-uri sau cumpărători.

În perioada de referință au fost acordate 696 ore de asistență tehnică. Cea mai mare pondere în cadrul acestei activități a revenit subiectelor de management și marketing.

Sporirea nivelului de informare a managerilor și membrilor GdP privind oportunitățile de dezvoltare și finanțare disponibile la moment.

În perioada de referință, s-a lucrat asupra informării GdP privind oportunitățile de dezvoltare oferite de instituțiile din Republica Moldova și partenerii de dezvoltare. Astfel prin intermediul conexiunilor E-mail, viber, mesajelor inclusiv telefonice managerii au fost informați despre posibilitățile oferite de către (i) Agenția de Investiții - Lansarea Misiunilor de export, (ii) APM (USAID) Lansarea concursului în obținerea finanțării pentru implementarea sistemului de management a calității Global GAP (iii) UCIP-IFAD - Concurs pentru selectarea beneficiarilor de granturi la finanțarea investițiilor pentru crearea centrelor de procesare a produselor agricole în cadrul grupurilor de producători, (iv) Concurs pentru recepționarea cererilor de finanțare a proiectelor de infrastructură pentru anul 2022 în cadrul Proiectului de Reziliență Rurală (IFAD VII), (v) PricewaterhouseCoopers – Închiderea anului financiar 2020, (vi) Cromwell Evan Global - Modificări legislative aferente anului 2021, (vii) PricewaterhouseCoopers -Închiderea anului financiar cu prevederile standardelor naționale de contabilitate (viii) Agenția de investiții – Moldova Trade Forum 2021. (ix) BERD – lansarea regională a liniei de creditare UE4Business BERD mondială).

Organizarea de evenimente / ateliere individuale pentru grupuri de producători și procesatori (la solicitare) pentru consolidarea grupurilor de producători și relațiilor dintre membrii acestora pe diferite subiecte și prin aplicarea diferitelor instrumente

În perioada de raportare au fost organizate câteva evenimente la acest compartiment:

- 1) Sesiune de instruire și informare pentru Managerii și membrii grupurilor asistate care a continuat șirul activităților de instruire și schimb de experiență. Subiectele abordate au ținut de: Posibilitățile de finanțare pentru sistemele alternative de energie electrică, Oportunitățile de export în UE, Oportunități de finanțare oferite de către UNDP și Guvernul Suediei (Proiectul AdTrade).
- 2) Organizarea participării la Webinarul dedicat managerilor și contabililor la tema: Închiderea anului financiar și Webinarul privind modificările legislative survenite ca rezultat al aprobării Legii Bugetului 2021-2020.
- 3) Organizarea ședinței comune a managerilor și membrilor GdP Grape Line cu privire la aspectele specifice în activitatea Cooperativelor de Întreprinzători. Este important de menționat că la această întrunire de rând cu membrii GdP Grape Line au participat și micii fermieri- producători de legume din localitate, care au manifestat interes pentru lucrul în comun.

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII GDP ȘI TRAININGURI SPECIALIZATE

Pe parcursul anului 2020 UCIMPA a contractat servicii de consultanță care să conducă la: (1) îmbunătățirea practicilor și tehnologiilor de producere și post-recoltă a membrilor grupurilor de producători specializate în produse horticoale proaspete și procesate și (2) creșterea competitivității produselor horticoale produse de membrii grupurilor de producători pe piața locală și cele de export.

În perioada de raportare au fost alocate 12 zile/experti (inclusiv vizite) din cele total 35 zile/experti din planurile de asistență oferite la 7 GdP (CAIPS Basan Agro, CÎ Grape-Line, CÎ Sipecofruct, CÎ Fruitmol Group, CÎ Bonaro Agro Grup, CÎ Fruva Natural, CÎ Verifruct).

Totodată, în semestrul I/2021 au fost organizate 4 instruirii regionale (webinare), descrise în tabelul de mai jos:

Nr.	Tematica	Data	Platforma	Participanți
1	Înființarea livezilor moderne de măr și sămburoase. Soiuri și portaltoaie moderne	9 aprilie 2021	ZOOM	27
2	Viitorul sectorului strugurilor de masă este producerea intensivă pe sisteme tip Pergola și Gable	16 aprilie 2021	ZOOM	30

3	Metode agrotehnice în plantațiile pomicole moderne și măsuri pentru sporirea productivității și competitivității fructelor	29 aprilie 2021	ZOOM	31
4	Particularitățile normării încărcăturii de rod în plantațiile pomicole	13 mai 2021	ZOOM	28

SERVICII DE EXPORT ȘI MISIUNI ECONOMICE

În conformitate cu prevederile contractuale, echipa Moldova Fruct prestează următoarele servicii de consultanță pentru Grupurile de producători interesate: servicii de consultanță în accesarea piețelor de desfacere și suport la organizarea operațiunilor de export; cercetări de piață pe câteva piețe țintă selectate de beneficiari; elaborarea identității vizuale pentru GdP și misiuni comerciale în țările UE și non-UE precum și găzduirea misiunilor economice din țările UE și Non-UE.

În perioada de raportare, echipa Moldova Fruct a realizat următoarele activități de consultanță:

Au fost elaborate și transmise profilurile comerciale pentru 9 GP (CAÎPS BASAN AGRO, CÎ SANT&K, CÎ FRUVA NATURAL, CÎ MAGIC FRUCT, CÎ VERIFRUCT, CÎ BURLACU FRUCT, CÎ MOLDAGROVITIS, CÎ FRUCTBIOIMPEX și CÎ NORD-GRIMFRUCT), pe care acestea deja le utilizează în corespondența cu potențialii clienți.

Au fost elaborate și transmise către 2 GP (CÎ SADOECOSTRUG, SRL HOLDTAR GRUP) un set de recomandări privind soluțiile de ambalaj solicitat de companiile din retail și distribuitori la comercializarea prunelor și strugurilor de masă.

Serviciile de consultanță oferite și timpul acordat au fost monitorizate și incluse în tabelul de Evidența Serviciilor de Consultanță oferite GP. În perioada de raportare au beneficiat de Servicii de consultanță 8 GP (CÎ ASPECT FRUCT, CÎ BONARO AGRO GRUP, CÎ FRUITMOL GRUP, CÎ SADOECOSTRUG, CÎ SIPECOFRUCT, CÎ NORD-GRIMFRUCT, CÎ SANT&K și SRL HOLDTAR GRUP).

Au fost elaborate și transmise materiale de bază a identității corporative pentru 5 GP – CAÎPS BASAN AGRO, CÎ BONARO AGRO GRUP, CÎ NORD-GRIMFRUCT, CÎ SADOECOSTRUG și CÎ SANT&K (logo și cărți de vizită).

De asemenea, au fost elaborate și transmise 13 studii de piață pentru CÎ BONARO AGRO GRUP, CAÎPS BASAN AGRO, CÎ NORD-GRIMFRUCT, CÎ SANT&K, CÎ SIPECOFRUCT, CÎ FRUITMOL GROUP, CÎ ASPECT FRUCT, CÎ BURLACU FRUCT, CÎ MAGIC FRUCT, CÎ FRUVA NATURAL, CÎ VERIFRUCT, CÎ FRUCTBIOIMPEX și CÎ MOLDAGROVITIS.

În perioada de raportare Moldova Fruct a organizat o misiune de afaceri din partea companiei poloneze CLAUBA FRUITS, or. Wrocław reprezentată de proprietarul acesteia Jakimowicz Bartłomiej și managerul pe achiziții Jaśkiewicz Bartosz.

Profilurile Grupurilor de Producători implicate în misiune au fost transmise companiei poloneze CLAUBA FRUITS din or. Wrocław.

La data de 11-12 mai 2021 au fost vizitate 6 grupuri de producători:

CÎ FRUCTBIOIMPEX, SRL HOLDTAR GRUP, CÎ BURLACU FRUCT – 11.05.2021, CÎ VERIFRUCT – 12.05.2021, CÎ MOLDAGROVITIS – 11.05.2021 și CÎ BONARO AGRO GRUP – 12.05.2021.

Aceste grupuri au fost selectate în baza unui anunț public, reieșind și din ariile de interes ale companiei poloneze CLAUBA FRUITS din or. Wrocław.

În perioada de raportare Moldova Fruct a organizat 3 misiuni de afaceri virtuale colaborând cu Ambasada Republicii Moldova în Federația Rusă, care a implicat ministerele de resort ale regiunii. De asemenea, a fost

mobilizată și camera de comerț și industrie regională, care a prospectat și invitat la evenimente potențiali importatori de fructe.

Misiune de afaceri online cu potențialii cumpărători din regiunea Reazani, Federația Rusă

La misiune virtuală au participat 9 grupuri de producători: CI SADOECOSTRUG, SRL HOLDTAR GRUP, CI BURLACU FRUCT, CI SANT&K, CI FRUCTBIOIMPEX, CI FRUITMOL GROUP, CI MOLDAAGROVITIS, CI NORD GRIM FRUCT, CI ASPECT FRUCT.

Misiune de afaceri online cu potențialii cumpărători din regiunea Nijnii Novgorod, Federația Rusă

La misiunea virtuală au participat 5 grupuri de producători: CI BURLACU FRUCT, CI ASPECT FRUCT, CI BONARO AGRO GRUP, CI SADOECOSTRUG și CI SANT&K.

Misiune de afaceri online cu potențialii cumpărători din Ținutul Krasnoyarsk, Federația Rusă

La misiunea virtuală 4 grupuri de producători: CI BURLACU FRUCT, CI ASPECT FRUCT, CI BONARO AGRO GRUP și CI SADOECOSTRUG.

STUDIUL DE EVALUARE A IMPACTULUI

În ianuarie 2021 a fost semnat contractul cu Compania *Economisti Associati* în asociere cu ACSA – Agenția Națională de Dezvoltare Rurală care are drept scop elaborarea Studiului de Evaluare a Impactului pentru Componenta "Sporirea potențialului de acces la piațe" din cadrul Proiectului "Agricultura Competitivă în Moldova" (MAC-P) ("Misiunea").

Scopul Misiunii este de a evalua impactul intervenției globale în cadrul componentei B, inclusiv sprijinul pentru crearea grupurilor, asistența tehnică, granturile și sprijinul post-investiție, evidențiind impactul finanțării prin granturi pentru infrastructura post-recoltare. Domeniul de activitate include trei etape esențiale, și anume (i) *etapa pilot de cercetare prin sondaj*, care prevede identificarea finală a grupurilor de cercetare și testarea instrumentelor de colectare a datelor; (ii) *etapa de colectare a datelor și analiză preliminară*, care va include majoritatea activităților de constatare a faptelor; și (iii) *etapa de analiză și raportare*, care va fi dedicată consolidării constatărilor și redactării rezultatelor finale. Pentru fiecare etapă va fi elaborat și prezentat un document-livrabil dedicat.

Sondajul pilot a fost realizat în perioada 12 - 18 martie 2021 și a acoperit un total de șase grupuri de producători, inclusiv (i) două grupuri care au beneficiat de grant investițional în cadrul Componentei B a MAC-P (GP-A); (ii) două grupuri care au beneficiat de Asistență Tehnică (AT), dar nu (sau încă nu) și de grant investițional (GP-B); (iii) două grupuri care nu au primit niciun sprijin din partea MAC-P (GP-C).

Grupurile de producători contactate și-au exprimat disponibilitatea de a participa la Sondaj și de a împărtăși chiar și informații sensibile. Cu toate acestea, în cel puțin unele cazuri, *grupurile de producători au cuprins doar o parte din activitățile membrilor lor*, acestea fiind limitate, în special, la operațiunile care au legătură cu produsul (produsele) administrat(e) de grup. Astfel, a fost necesară revizuirea Chestionarelor pentru sondaj în vederea abordării aspectului respectiv. Mai mult, în special pentru GP-B și GP-C, respondenții s-au confruntat cu *dificultăți privind raportarea datelor pentru anii anteriori înregistrării* în calitate de persoană juridică. Or, având, aparent, o referire doar marginală la grupul GP-A, situația data nu pare să conteste abordarea metodologică propusă pentru evaluarea impactului contrafactual, care se axează în principal pe GP-A.

Per total, 85 de grupuri de producători au fost contactate pentru participarea la sondaj și au fost finalizate un total de 72 de interviuri, pentru o rată de răspuns de peste 85%. Mai precis, toate cele 43 GP-A au fost intervievate, în timp ce acoperirea a fost comparativ mai mică pentru GP-B (cu 17 din 29 de grupuri intervievate) și GP-C (12 din 13 grupuri intervievate).

În perioada de raportare echipa de consultanți, a prezentat proiectul Raportului final cu privire la elaborarea Studiului de Evaluare a Impactului pentru Componenta "Sporirea potențialului de acces la piețe". Raportul conține 6 capitole detaliate: Introducere, Informații generale, Caracteristicile beneficiarilor MAC-P, Rezultatele Componentei B a proiectului MAC-P, Impactul performanțelor GdP și Concluzii.

ELABORAREA ANALIZEI FINANCIARE A INVESTIȚIILOR ÎN CADRUL MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A GRANTURILOR INVESTIȚIONALE POST-RECOLTĂ

Conform Termenilor de referință pentru această activitate Consultantul va elabora o analiză financiară ex-post a asistenței tehnice și a sprijinului financiar în cadrul componentei B din MAC-P.

În perioada de raportare a fost elaborată metodologia de evaluare a eficienței producătorilor agricoli care au beneficiat de sprijin tehnic și financiar în cadrul componentei B a Proiectului MAC-P. Metodologia propusă are ca obiectiv formarea unei viziuni multidimensionale asupra nivelului de eficiență atât pentru fiecare proiect în parte, cât și pentru toți producătorii agricoli beneficiari ai Componentei B în totalitate.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA GRUPURILOR DE PRODUCĂTORI

Pe parcursul perioadei de raportare Consultantul în Monitorizare și Evaluarea a realizat următoarele activități definite în cadrul termenilor de referință:

Consultantul a actualizat metodologia de monitorizare și evaluare pentru componenta B pe anul 2021, ținând cont de perioada de implementare a programului și acțiunile desfășurate în paralel (studiul de evaluare a impactului și studiul IRR).

În vederea implementării metodologiei, Consultantul a elaborat inclusiv graficul/calendarul pentru vizitele în teren prioritizând pentru perioada următoare 3 categorii de grupuri de producători : 1) grupurile care se află în al 3-4 lea an de activitate; 2) grupurile care au înregistrat un progres slab în anii anterior și 3) grupurile care desfășoară procese investiționale.

Graficul include perioada mai – iulie 2021 și include 9 grupuri de producători ce urmează a fi vizitați în perioada următoare. Formularele completate și constatările urmează a fi integrate în următorul raport de monitorizare.

De asemenea, în perioada de referință a fost elaborat Raportul privind activitatea grupurilor de producători în anul 2020. Analiza are la bază informația inclusă în *Rapoartele cu privire la executarea planului de recunoaștere a grupurilor de producători pentru anul 2020* prezentate în mod repetat de către 37 grupuri de producători până la 15 mai 2021. Analiza urmărește evoluția în dinamică a grupurilor și include datele colectate în sesiunile anterioare de raportare pentru o analiză comparativă.

MONITORIZAREA LUCRĂRILOR DE CONSTRUCȚIE A SUB-PROIECTELOR INVESTIȚIONALE

Pe parcursul semestrului I/2021 Consultantul a efectuat 17 de vizite de monitorizare la 3 GdP (CÎ "Wallnut Line", CÎ "Ghidapisgrup" și CÎ "Sandic Honey Group", care au avut drept scop monitorizarea efectuării lucrărilor de construcție de către Antreprenorii care au semnat Contracte de Antrepriza și Contracte de Acordare a Granturilor cu AIPA.

Tot în perioada de raportare, Consultantul a analizat 4 dosare depuse de către Beneficiarii MAC-P la AIPA în vederea semnării Contractelor de Acordare a Granturilor, si anume: CI GHIDAPISGRUP, CI SANDIC HONEY GROUP, CI DARURILE DACIEI și CI VERIFRUCT. Toate actele corespund, inclusiv Proiectele de Execuție au

fost elaborate conform normelor în vigoare și verificate și avizate corespunzător. Autorizațiile de construcție sunt valabile și permit începerea lucrărilor. Totodată au fost emise de către Agenția de mediu – Avizele Expertizei Ecologice prin care se permite începerea lucrărilor de construcție, cu condiția că Beneficiarii vor asigura implementarea tuturor condițiilor descrise în Proiectele de Execuție. De către Consultant au fost emise pentru fiecare dosar câte o Încheiere (4 unități), care au fost prezentata la AIPA.

SERVICII DE CONSULTANȚĂ ÎN DOMENIUL CONTABILITĂȚII ȘI MANAGEMENTULUI FINANCIAR

Serviciile de consultanță vizează consolidarea capacităților contabililor, administratorilor și membrilor parteneriatelor productive și ale grupurilor de producători de a înțelege importanța managementului financiar corect și a evidenței contabile corespunzătoare în cadrul acestor asociații, precum și aplicarea în practică a cunoștințelor dobândite (teoretice, practice, coaching și instruirii) în activitățile lor zilnice.

Astfel, în perioada primului semestru au fost organizate 2 (două) sesiuni de instruire pt GdP și membrii acestora:

- 1) La 19 februarie curent a avut loc webinarul cu genericul "Noutăți contabile și fiscale 2021. Întocmirea situațiilor financiare și rapoartelor fiscale pentru anul 2020". La webinar au participat 25 persoane.
- 2) Cel de al doilea webinar cu tematica "Concretizări aferente modului de întocmire a Situațiilor financiare pentru anul 2020 (continuare a seminarului din 19.02.2021). Întocmirea Declarației cu privire la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător de către Grupurile de producători și membrii acestora" a avut loc pe data de 26 februarie 2021, la care au participat 22 persoane.

SUPPORT MADRM

Elaborarea Ghidului cu privire la normele de perisabilitate a produselor de origine vegetală și animală

La solicitarea MADRM au fost elaborați Termeni de referință ce vizau revizuirea legislației în vigoare privind normele de perisabilitate, elaborarea unei liste de produse agroalimentare perisabile de origine vegetală și animală, inclusiv stabilirea normelor aplicabile, precum și elaborarea de instrucțiuni privind aplicarea acestor norme în cadrul entităților de producere, spațiilor de depozitare și unităților de transportare. Banca Mondială a aprobat selectarea a doi consultanți pentru realizarea acestor activități.

În perioada de raportare, Consultantul a prezentat Ghidul (proiect) pentru grupurile de producători agricoli, privind stabilirea limitelor de perisabilitate, condiții specifice de aplicare și contabilizare. Ghidul cuprinde 5 capitole: - Descrierea problemei; - Ce sunt perisabilitățile; - Scurtă incursiune privind contabilizarea perisabilităților; - Evoluția legislației cu privire la perisabilitățile naturale; - Instrucțiuni tehnice, privind aplicarea normelor de perisabilitate, precum și un șir de tabele utile (Grupurile de produse agricole, Perisabilități la manipulare, depozitare și transportare (legume și fructe), Perisabilități la manipulare, depozitare și transportare (Semințe), Perisabilități la manipulare, depozitare și transportare (Carne).

Elaborarea Programului Național de Dezvoltare a Sectorului de Carne (2021-2026) cu scopul de a sprijini modernizarea producției și de procesare a cărnii și de a sprijini exporturile

În perioada anilor 2020 - 2021 Proiectul MAC-P a oferit suport MADRM în vederea elaborării Programului Național de Dezvoltare a Sectorului de Carne (2021-2026) cu scopul de a sprijini modernizarea producției și de

procesare a cărnii și de a spori exporturile. Scopul Programului îl constituie revitalizarea sectorului și sporirea competitivității acestuia. Obiectivele specifice din Programul Național de Dezvoltare a Sectorului de Carne vor fi realizate conform Planului de acțiuni pentru anii 2021-2026 privind implementarea Programului, a cărui realizare constituie una dintre prioritățile cheie pentru dezvoltarea sectorului.

Pentru elaborarea documentului, au fost studiate documentele existente și programele sectoriale, precum: Programul național de dezvoltare a sectorului de ovine și caprine, Strategia de dezvoltare a agriculturii (2014-2020), Proiectul programului de dezvoltare a sectorului de lapte, Analiza datelor statistice conform Departamentului de Statistică și UN COMTRADE etc. În rezultatul analizei documentației și ședințelor organizate s-a elaborat un document de analiză SWOT a sectorului de carne. Ulterior în baza celor identificate s-au dezvoltat obiectivele și potențialul de implementare. Documentul elaborat, este conform reglementărilor în vigoare și cuprinde inclusiv planul de acțiuni, bugete și responsabili de implementare.

SUPPORT AIPA PENTRU DEZVOLTAREA COMPONENTEI „PLĂȚI DIRECTE PER CAP DE ANIMAL” ÎN SISTEMUL INFORMAȚIONAL ESBS

La 30 iunie curent, echipa de consultanți a prezentat raportul final cu privire la elaborarea, integrarea și testarea noului modul ”plăți directe per cap de animal”. Necesitatea acestuia apare o dată cu aprobarea Hotărârii de Guvern nr. 836/2020 „pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea de plăți directe per cap de animal”, prin intermediul căreia au fost aprobate 9 submăsurii noi de subvenționare. Astfel destinația noului modul cuprinde: înregistrarea dosarelor de subvenționare pentru noile măsuri, privind acordarea de plăți directe per cap de animal; prelucrarea și stocarea datelor inclusiv a fișelor dosarului; reducerea erorilor provocate de factorul uman; trasabilitatea fluxului și a etapei procesării dosarului; ridicarea nivelului de transparență legate de deciziile luate în cadrul dosarului; auditarea accesărilor dosarelor și extragerea automată a rapoartelor și datelor statistice.

De asemenea, au fost prezentate 2 (două) Ghiduri de Utilizare: 1) pentru angajații AIPA în utilizarea modulului ”plăți directe per cap de animal” și 2) pentru modulul de depunere online a cererilor de subvenționare de către producătorii agricoli, pentru forma de sprijin ”Plăți directe per cap de animal”.

ACTIVITĂȚI DE PROMOVARE ȘI COMUNICARE

În perioada de raportare a fost elaborată Strategia de comunicare a Proiectului MAC-P pentru anii 2021-2024. Strategia de comunicare stabilește un ansamblu de acțiuni direcționate spre identificarea priorităților și instrumentelor în comunicarea informației din domeniul de intervenție al Proiectului pentru a contribui la realizarea obiectivelor MAC-P.

Un accent deosebit în elaborarea Strategiei a fost acordat activităților de comunicare și sensibilizare în cadrul celei de-a 3-a Finanțări Adiționale, care prevede crearea unui sistem complex de gestionare a sub-produselor de origine animală, nedestinate consumului uman (SOA) și realizarea cu succes a căreia depinde în mare măsură de deprinderile comportamentale, nivelul de cunoștințe și gradul de responsabilitate al generatorilor de SOA, având în vedere impactul major al SOA asupra mediului și asupra sănătății publice.

Totodată, au fost elaborați Termenii de Referință pentru contractarea unei companii specializate care va presta servicii de conștientizare în cadrul implementării celei de-a treia Finanțări Adiționale.

Sub-componenta 2.2: Suport investițional pentru dezvoltarea tehnologiilor post-recoltă

SITUAȚIA GRUPURILOR DE PRODUCĂTORI

De la începutul proiectului MAC-P, au fost înregistrate 64 grupuri de producători. Totodată, ca rezultat al opt apeluri de solicitare de propuneri organizate în perioada anilor 2014-2020 în cadrul programului de granturi investiționale destinate grupurilor de producători, Comisia de Evaluare și Selecție a aprobat spre finanțare 56 din 59 dosare de aplicare depuse de grupurile de producători.

În perioada septembrie 2014 – iunie 2021 au fost încheiate contracte de acordare a granturilor pentru proiecte investiționale în tehnologii post-recoltă cu 47 grupuri de producători. Două grupuri au accesat finanțare în mod repetat, atingând plafonul de 350 000 USD în conformitate cu prevederile Acordului privind ce de-a Doua Finanțare Adițională. Alte două grupuri au fost declarate neeligibile.

Cumulativ de la începutul proiectului au fost debursate resurse de grant în valoare de - 12 992 408,16 dolari SUA către 45 grupuri de producători. Granturile debursate provin din două surse de finanțare: IDA – 11 548 534,04 dolari SUA și Guvernul Suediei 1 443 874,12 dolari SUA. Valoarea medie a unui grant debursat constituie 288 720,18 dolari SUA, ceea ce reprezintă 82,5% din valoarea maximă eligibilă pentru finanțare. De menționat că valoarea granturilor variază între 46 000 dolari SUA și 350 000 dolari SUA. 24 GdP au beneficiat de granturi în valoare maximală de 350 000 dolari SUA.

Cele 45 grupuri de producători, beneficiari ai programului de granturi MAC-P, cuprind 245 agenți economici. Ponderele femeilor membre ale GdP constituie cca – 25%. 8 GdP sunt administrate de femei. Numărul mediu al membrilor per GdP – 5.5 persoane. Din cele 45 GdP active, 2 GdP sunt înregistrate în calitate de SRL, celelalte (43) au statut de Cooperativă de Întreprinzător.

Repartizarea geografică a celor 45 grupuri reprezintă 20 raioane ale RM. În zona nord activează – 18 GdP, în zona centru - 13 GdP și în zona sud – 14 GdP.

Diversificarea celor 45 grupuri după produs se repartizează în felul următor: 38 GdP s-au asociat pentru producerea fructelor, 2 GdP – cultivarea legumelor, 2 GdP - miere de albiși și 3 GdP producător de alune și migdal.

Obiectul principal al investiției realizate de grupuri îl constituie dezvoltarea infrastructurii frigorifice. Suplimentar, s-au făcut investiții în uscătorii cu linii de procesare a prunelor, linii de sortare, unități de transport frigorific și echipament specializat pentru procesarea alunelor și migdalelor, linie de confecționare a lăzilor de carton și complexe apicole de colectare, procesare ambalare și depozitare a mierii de albiși.

Capacitatea de gestionare a infrastructurii post-recoltă urmare a investiției efectuate de grupurile de producători de grant constituie – 36 792 tone, au fost achiziționate 16 linii de sortare, 5 uscătorii, o linie pentru confecționarea lăzilor din carton și 26 stivuitoare.

EVALUAREA DE MEDIU A SUB-PROIECTELOR INVESTIȚIONALE

În cadrul Sub-componentei 2.2: *Sprijin investițional pentru tehnologiile post-recoltare*, pe parcursul trimestrului I/2021, consultantul de mediu a raportat activitățile cum urmează:

- Monitorizarea respectării procedurilor de mediu pentru desfășurarea activităților de proiectare și construire a obiectivelor agroindustriale, aprobate pentru finanțare în cadrul *Programului de granturi investiționale*.

Notă: În perioada de raportare:

- Cooperativa Walnut Line, Inești/Telenești a continuat activitățile de realizare a fundației în corespundere cu prevederile proiectului de execuție aprobat.
- GdP Almonds Company, Comrat a continuat activitățile de instalare și ajustare a utilajului tehnologic în unitatea de procesare a migdalelor în conformitate cu prevederile proiectului tehnic
- La frigiderul Casad-Agrofruct, Calarașovca/Ocnița, au fost finalizate lucrările principale de construcție; Au continuat lucrările minore de finisare și amenajare; Obiectivul a fost înregistrat la OTC și corespunde condițiilor tehnice de funcționare; În perioada apropiată urmează înregistrarea oficială a frigiderului privind siguranța alimentelor și autorizarea privind emisia poluanților în aerul atmosferic.
- GdP Ghidapisgrup, Cojușna/Strășeni a continuat lucrările de construcție conform proiectului de execuție
- GdP Sandic Honey Group, Peresecina/Orhei a continuat lucrările de construcție conform proiectului de execuție
- GdP Verifrukt, Hîncești, a continuat procedurile formale pentru demararea autorizată a lucrărilor de construcție; În perioada apropiată urmează organizarea șantierului și începerea lucrărilor de terasament conform proiectului de execuție aprobat
- GdP Darurile Daciei, Zagarancea/Ungheni, a continuat procedurile formale pentru demararea autorizată a lucrărilor de construcție; În perioada apropiată urmează organizarea șantierului și începerea lucrărilor de terasament conform proiectului de execuție aprobat.

Elaborarea Strategiei Naționale de Dezvoltare a Sectorului de Irigare 2030 (SNDSI):

- Participarea în activitățile Grupului de experți privind elaborarea Strategiei (comunicarea, ședințe, consultări publice etc.; analiza și sistematizarea informațiilor; elaborarea și revizuirea documentelor inițiale ș.a.)
- Selectarea și analiza materialelor informative de suport (studii, rapoarte, publicații, programe, opinii, propuneri ș.a.) în vederea elaborării compartimentului privind resursele de apă disponibile pentru irigare; Elaborarea compartimentului privind resursele de apă
- Pregătirea prezentărilor și participarea în ședințele Comisiei speciale parlamentare privind elaborarea SNDSI-2030
- Completarea, redactarea și ajustarea conținutului documentului SNDSI-2030
- Pregătirea versiunii finale a documentului SNDSI-2030 și lansarea consultărilor cu părțile interesate
- Elaborarea Informației pentru efectuarea evaluării prealabile asupra SNDSI-2030 și depunerea solicitării respective în adresa MADRM conform procedurilor stabilite
- Analiza avizelor obținute la documentul SNDSI-2030 și pregătirea răspunsurilor și argumentărilor la comentariile și obiecțiile primite
- Completarea, ajustarea și definitivarea conținutului Strategiei Naționale de Dezvoltare a Sectorului de Irigare 2030 conform avizelor obținute de la instituțiile interesate.

Notă: Proiectul Strategiei Naționale de Dezvoltare a Sectorului de Irigare 2030 a fost înregistrat de Secretariatul Legislativului (confirmarea se anexează) și urmează a fi examinat și aprobat de deputați – <http://parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelelegislative/tabid/61/LegislativId/5541/language/ro-RO/Default.aspx>.

A PATRA FINANȚARE ADIȚIONALĂ ÎN VALOARE DE 3.105 MILIOANE DOLARI SUA DIN SURSE GEF PENTRU PROIECTUL AGRICULTURA COMPETITIVĂ ÎN MOLDOVA

Finanțarea adițională propusă va continua inițiativa tematică originală a MAC-P de atenuare a degradării terenurilor și creștere a productivității agricole prin aplicarea activităților MDT. De asemenea, aceasta va stimula integrarea sectorului privat și va maximiza finanțarea pentru dezvoltare, bazându-se puternic pe participarea actorilor din sectorul privat la procesul de trecere la practici și tehnologii MDT, oferind co-finanțare pentru investiții și participând activ la schimbul de cunoștințe și programe de informare.

FA propusă vine ca răspuns la o scrisoare parvenită din partea GRM, din 09 septembrie 2018, prin care a fost solicitată acordarea unui grant din sursele GEF 7 în cadrul domeniului focal de combatere a degradării terenurilor pentru a sprijini extinderea activităților care vizează încurajarea aplicării practicilor MDT, generarea și schimbul de cunoștințe și integrarea acestor practici, precum și măsuri extinse de protecție și conservare a solului și agenda NDT (neutralizarea degradării terenurilor). Echipa de lucru a BM a discutat cu GRM alternativele de implementare a AF propuse și s-a ajuns la un acord că extinderea activităților MDT, în conformitate cu obiectivele strategice și programatice naționale în domeniul NDT, este justificabilă prin intermediul unei AF pentru MACP. GRM apreciază realizările anterioare ale MACP în domeniul MDT și ar dori să beneficieze în continuare de suportul BM în absorbția resurselor GEF în acest scop. Bugetul proiectului este estimat la 3,105 milioane Dolari SUA.

După realizarea misiunii de apreciere a proiectului, conformării tuturor cerințelor GEF, pachetul de acte privind FA 4 a fost aprobată de către consiliul director al Fondului Global de Mediu.

Urmare a aprobării a FA4, a fost elaborat pachetul de documente necesar pt inițierea procedurilor de avizare a Acordului de Grant dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) în calitate de Agenție de implementare pentru Fondul Global de Mediu (GEF) - (a patra finanțare adițională) în cadrul "Proiectului Agricultură Competitivă în Moldova (MAC-P)". Pachetul de documente conține decretul președintelui RM (în limba română și rusă), argumentarea necesității și demersul către Autoritățile Publice Centrale cu solicitarea examinării acestuia. Actele au fost expediate în adresa MADRM, negocierile propriu-zise fiind planificate pentru semestrul II/2021.

Informații detaliate cu privire la activitățile demarate în cadrul proiectelor MAC-P sunt disponibile la oficiul UCIMPA.